

OMGEVINGANALYSE

INHOUDSTAFEL

OMGEVINGANALYSE	1
INHOUDSTAFEL.....	1
OVERZICHT FIGUREN, GRAFIEKEN EN KAARTEN.....	2
GEBRUIKTE BRONNEN	2
DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN	3
<i>Bevolkingsevolutie.....</i>	<i>3</i>
<i>Immigratie / Migratie.....</i>	<i>4</i>
<i>Leeftijdsstructuur.....</i>	<i>4</i>
<i>Grijze druk</i>	<i>6</i>
<i>Vergrijzingsgraad (aantal 60-plussers).....</i>	<i>7</i>
<i>60-plussers – verdeling naar geslacht</i>	<i>8</i>
<i>Groene druk.....</i>	<i>8</i>
<i>Minderjarigen volgens leeftijd.....</i>	<i>9</i>
<i>Afhankelijkheidsratio.....</i>	<i>10</i>
<i>Ruimtebehoeften.....</i>	<i>11</i>
Nationaliteit	13
SOCIALE ONTWIKKELINGEN – KWETSBARE GROEPEN	14
Ouderen.....	14
<i>Hoogbejaarden.....</i>	<i>14</i>
Interne vergrijzing.....	15
Verwachte interne vergrijzing 2025.....	15
Familiale zorgindex	15
Maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.....	17
<i>Jongerenwerkloosheid.....</i>	<i>17</i>
Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) < 25 jaar	17
<i>Jongeren met leefloon.....</i>	<i>18</i>
De Belgische bevolking: leefloners.....	18
Bevolking Opwijk: leefloners < 25 jaar.....	19
Minderheden	20
<i>Nationaliteitsgroepen.....</i>	<i>20</i>
<i>Alloctonen in werkloosheidscijfers.....</i>	<i>22</i>
Werklozen naar nationaliteit	22
Werklozen.....	24
<i>Werkloosheidsgraden.....</i>	<i>24</i>
<i>Risicogroepen</i>	<i>25</i>

Totaal NWWZ.....	25
Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA's)	25
Oudere werklozen (>50 jaar)	26
Laaggeschoolde werklozen	27
Lage inkomens	28
<i>Recht op Maatschappelijke integratie (RMI).....</i>	<i>28</i>
Leefloon	28
Equivalent leefloon	29
POLITIEKE ONTWIKKELINGEN	33
<i>Politieke samenstelling gemeenteraad</i>	<i>33</i>
<i>Politieke samenstelling OCMW-raad.....</i>	<i>33</i>

OVERZICHT FIGUREN, GRAFIEKEN EN KAARTEN

<i>Figuur 1: Leeftijdsstructuur in Opwijk in 2012</i>	<i>5</i>
<i>Figuur 2: Bevolkingspiramide gemeente Opwijk - 2013</i>	<i>5</i>
<i>Figuur 3: Aantal minderjarigen volgens leeftijd</i>	<i>10</i>
<i>Grafiek 1: Bevolkingsevolutie in Opwijk</i>	<i>3</i>
<i>Grafiek 2: Evolutie grijze druk in Opwijk.....</i>	<i>6</i>
<i>Grafiek 3: Aandeel 60+-'ers / vergrijzing - Opwijk.....</i>	<i>7</i>
<i>Grafiek 4: Groene druk</i>	<i>9</i>
<i>Grafiek 5: Aantal vreemdelingen in Opwijk.....</i>	<i>13</i>
<i>Grafiek 6: Niet-werkende werkzoekende <25 jaar</i>	<i>18</i>
<i>Grafiek 7: Leefloners en bevolking: verdeling naar leeftijdsklasse, 2012.....</i>	<i>18</i>
<i>Grafiek 8: Werklozen naar nationaliteit</i>	<i>22</i>
<i>Grafiek 9: Aandeel allochtonen in de werkloosheid</i>	<i>23</i>
<i>Grafiek 10: Werkloosheidsgraden / werkzaamheidsgraden</i>	<i>24</i>
<i>Grafiek 11: Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake RMI (leefloners en equivalent leefloners)</i>	<i>31</i>
<i>Grafiek 12: Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake leefloon per jaar</i>	<i>31</i>
<i>Grafiek 13: Sociale tewerkstelling: totaal aantal begunstigen artikel 60§7</i>	<i>32</i>
<i>Kaart 1: Aantal leefloners in Vlaams Brabant in 2011 (cijfers voor 2012 niet beschikbaar).....</i>	<i>30</i>

GEBRUIKTE BRONNEN

Arvastat (VDAB)
BEOBEL
Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Lokaal Woonoverleg Woningprojecten Gemeente Opwijk (nota 07.05.2013)
Pacolet, J. e.a., Vergrijzing, gezondheidszorg en ouderenzorg in België, 2005
POD Maatschappelijke Integratie
Steunpunt Sociale Planning Vlaams-Brabant
Studiedienst Vlaamse Regering
SWSE – bewerking SVR-DWH (Lokale statistieken – APS Vlaanderen)
Vlaamse Gemeenschap, Informatiecentrum WVG

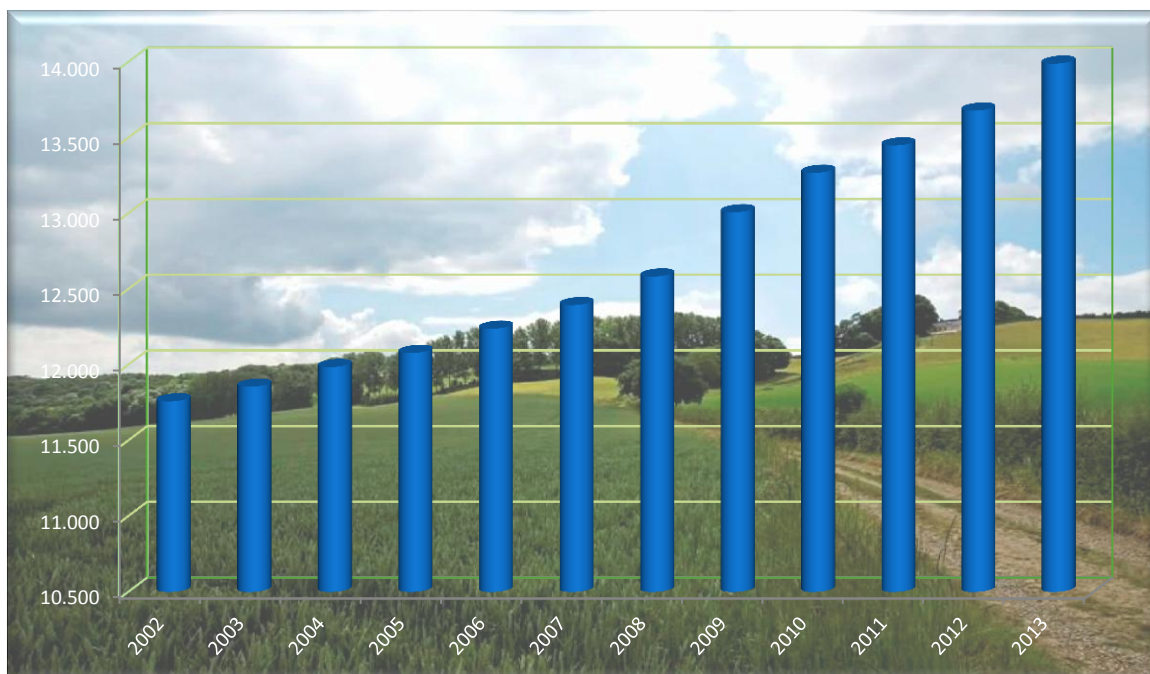
DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN

BEVOLKINGSEVOLUTIE

De evolutie van de bevolkingscijfers sinds 1998

Datum	inwoners	# inwoners per km ² (=19,7km ²)
01.01.2000	11.718	594,82
01.01.2001	11.831	600,55
01.01.2002	11.759	596,90
01.01.2003	11.856	601,82
01.01.2004	11.986	608,42
01.01.2005	12.079	613,14
01.01.2006	12.239	621,27
01.01.2007	12.395	629,19
01.01.2008	12.584	638,78
01.01.2009	13.008	660,30
01.01.2010	13.269	673,55
01.01.2011	13.450	682,74
01.01.2012	13.680	694,42
01.01.2013	13.990	710,15

Grafiek 1: Bevolkingsevolutie in Opwijk

Tussen 2002 en 2012 is de bevolking toegenomen met ongeveer 11,82 %. Dit resulteert in een zeer hoge bevolkingsdichtheid (Opwijk = 710,15). Het aantal inwoners per km² ligt hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen (470), Vlaams-Brabant (519,79) en arrondissement Halle-Vilvoorde (640,66).

01.01.2013	inwoners	bevolkingsevolutie t.o.v. 01.01.2012	Percentages t.o.v. 01.01.2012	Nataliteit (2011)	Mortaliteit (2011)
Affligem	12.855	+256	1,99%	146	116
Liedekerke	12.637	-9	0,07%	128	122
Machelen	13.966	+255	1,82%	180	104
Opwijk	13.990	+310	2,21%	172	137
Steenokkerzeel	11.605	niet beschikbaar	niet beschikbaar	117	122

Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

In vergelijking met de referentiegemeenten is Opwijk in 2012 de snelste groeier met een bevolkingstoename van 310 bewoners. De tabel leert ons dat de algemeen stijgende tendens zich verder zet (uitgezonderd een lichte daling te Liedekerke).

IMMIGRATIE / MIGRATIE

Gemeente	01.01.2013		01.01.2011	
Opwijk				
Aantal inwoners	13.990	100%	13.450	100%
Geboorten	160	1,14%	172	1,27%
Overlijdens	123	0,88%	137	1,01%
Aankomsten	867	6,20%	805	5,98%
Vertrekkers	593	4,24%	614	4,56%

Bron: FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

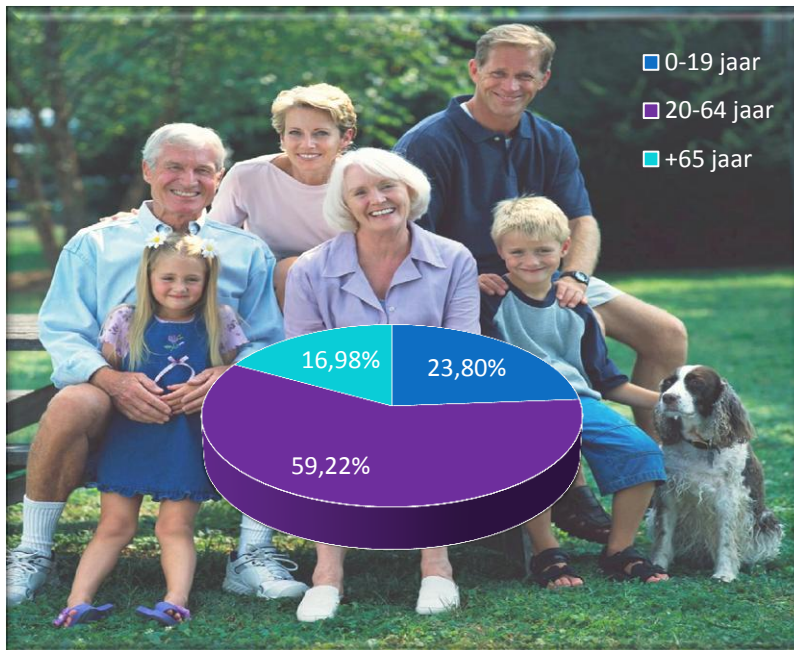
De verscheidenheid aan nationaliteiten binnen de gemeente Opwijk vindt u terug op pagina 21

LEEFTIJDSTRUCTUUR

	0 - 19 jaar		20 - 64 jaar		+ 65 jaar	
2005	2.699	22,35%	7.331	60,69 %	2.049	16,96 %
2006	2.771	22,35%	7.518	60,65%	2.106	16,99%
2007	2.818	22,39%	7.697	61,16%	2.131	16,93%
2008	3.217	24,73%	7.781	59,81%	2.136	16,42%
2009	3.016	22,72%	7.998	60,27%	2.255	16,99%
2010	3.074	22,85%	8.091	60,15%	2.285	16,98%
2011	3.183	23,27%	8.178	59,78%	2.319	16,95%
2012	3.332	23,80%	8.290	59,22%	2.377	16,98%

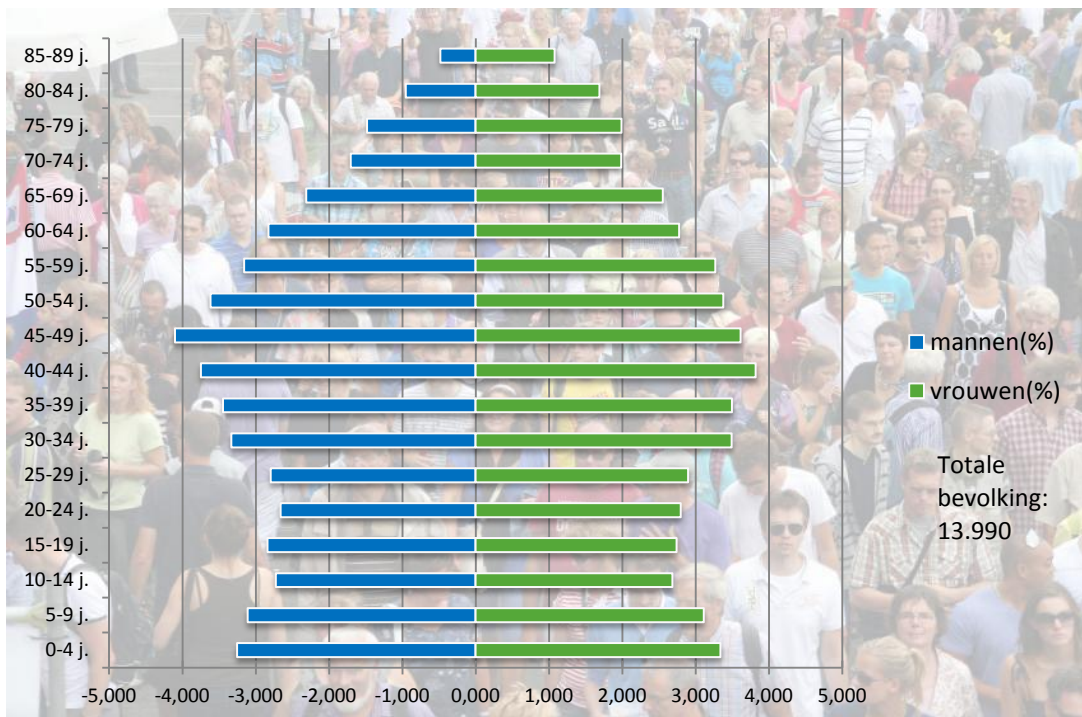
Bron: gemeente Opwijk – dienst Bevolking

Figuur 1: Leeftijdsstructuur in Opwijk in 2012

Tegenover 2011 kennen de leeftijdsgroepen 0-19 en 20-64-jarigen een lichte stijging. De bevolkingsgroep tussen 20-64 jaar stijgt in absolute cijfers, maar neemt procentueel af. Het aantal +65-jarigen zet de stijgende tendens voort. Deze bevolkingsgroep stijgt licht in absolute cijfers en blijft procentueel stabiel.

Figuur 2: Bevolkingspiramide gemeente Opwijk - 2013

GRIJZE DRUK

De **grijze druk** is het aandeel ouderen (60+) ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-60 jaar). Dit geeft weer hoe sterk de niet meer actieve bevolking 'weegt' op de bevolking op actieve leeftijd.

01.01.2013	60-PLUSERS	20-59 JARIGEN	GRIJZE DRUK
Affligem	3.036	6.783	44,76%
Liedekerke	3.262	6.683	48,81%
Machelen	2.833	7.343	38,58%
Opwijk	3.161	7.506	42,11%
Steenokkerzeel	2.642	6.009	43,97%

Bron: gemeente Opwijk – dienst Bevolking

2002	39,53%
2003	39,11%
2004	38,84%
2005	36,98%
2006	41,10%
2007	41,69%
2008	40,29%
2009	40,46%
2010	40,95%
2011	41,30%
2012	41,58%
2013	42,11%

Grafiek 2: Evolutie grijze druk in Opwijk

Opwijk en Machelen vertonen een relatief lage 'grijze druk' ten opzichte van de bovenvermelde gemeenten van Vlaams-Brabant (met vergelijkbaar bevolkingsaantal en gelijkaardige economische activiteit). In vergelijking met de bovenvermelde gemeenten is de bevolkingsgroep van 60-plussers, in absolute cijfers, het grootst in Liedekerke en Opwijk. De grijze druk is in Machelen, op Opwijk na, het kleinst. Dit kan verklaard worden door het hoge percentage 20-59-jarigen.

We noteren dat wellicht vanaf 2013 de grijze druk berekend zal worden tussen de leeftijdsklasse 20-65 jaar en de 65-plussers in plaats van 20-60 jaar en de 60-plussers.

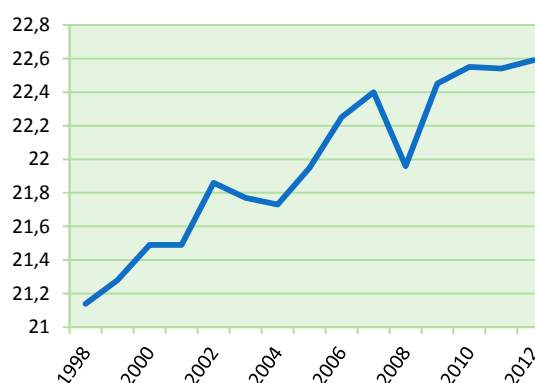
Dit zou in de volgende jaren resulteren in lagere percentages. Deze nieuwe berekeningswijze zal ook effecten kunnen hebben op de vergrijzingsgraad en op de berekening van de groene druk.

VERGRIJZINGSGRAAD (AANTAL 60-PLUSSERS)

De vergrijzingsgraad is aandeel ouderen (60+) ten opzichte van de totale bevolking.

OPWIJK	Jaar	Aantal	Aandeel
	2000	2.518	21,49 %
	2001	2.542	21,49 %
	2002	2.570	21,86 %
	2003	2.581	21,77%
	2004	2.605	21,73%
	2005	2.652	21,95%
	2006	2.758	22,25%
	2007	2.823	22,40%
	2008	2.857	21,96%
	2009	2.979	22,45%
	2010	3.033	22,55%
	2011	3.083	22,54%
	2012	3.161	22,59%

Grafiek 3: Aandeel 60+ -ers / vergrijzing - Opwijk

	60+2009		60+2010		60+2011		60+2012		60+ 2025	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Affligem	2.878	23,21	2.943	23,61	2.976	28,36	2.976	28,67	2.886	32,7
Liedekerke	3.375	27,19	3.160	25,22	6.237	31,94	3.262	32,25	3.959	33,0
Machelen	2.773	20,84%	2.756	20,37	2.886	27,04	2.833	27,25	3.686	28,1
Opwijk	2.979	22,45	3.033	22,55	3.083	28,36	3.161	31,67	2.833	30,0
Steenokkerzeel	2.736	23,93	2.773	23,94	2.642	30,46	3.036	31,13	3.483	31,7
Halle-Vilvoorde	136.477	22,88	138.504	23,34	123.389	20,60	142.710	23,62	180.962	30,4
Vlaams-Brabant	248.763	23,05	252.678	23,46	256.749	23,63	261.044	23,85	329.225	30,6
Vlaams Gewest	1.481.552	23,86	1.506.910	24,10	1.481.552	23,86	1.506.910	24,10	1.957.479	31,5

Het aandeel 60 plussers ten opzichte van de totale bevolking verloopt in Opwijk duidelijk in stijgende lijn. Deze stijging is een algemene tendens die zowel op nationaal niveau als op Europees niveau waar te nemen is.

Tussen 2005 en 2012 is het aandeel 60-plussers duidelijk toegenomen. De prognoses voor 2025 voorspellen een verdere toename. De voorspellingen voor 2025 werden door Affligem, Machelen en Opwijk al overstegen.

Een opsplitsing per leeftijdscategorie bevestigt de algemene tendens van vergrijzing. Met uitzondering van de groep 70-74 jaar en 75-79 jaar, kan men in alle leeftijdscategorieën binnen de 60-plussers een algemene toename waarnemen.

60-64 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	721	↑
2009	724	↑
2010	748	↑
2011	764	↑
2012	784	↑

65-69 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	515	↓
2009	577	↑
2010	591	↑
2011	634	↑
2012	681	↑

70-74 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	540	↑
2009	565	↑
2010	560	↓
2011	535	↓
2012	516	↓

75-79 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	478	↓
2009	485	↑
2010	483	↓
2011	466	↓
2012	486	↑

80-84 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	358	↑
2009	363	↑
2010	363	=
2011	373	↑
2012	370	↑

85-89 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	182	↑
2009	211	↑
2010	217	↑
2011	219	↑
2012	218	↓

90-94 jaar

Jaartal	Aantal	
2008	47	↑
2009	45	↓
2010	62	↑
2011	80	↑
2012	91	↑

95 jaar en ouder

Jaartal	Aantal	
2008	7	↓
2009	9	↑
2010	9	=
2011	12	↑
2012	15	↑

60-PLUSERS – VERDELING NAAR GESLACHT

OPWIJK	60+		Totale bevolking	
	♂	♀	♂	♀
2007	1.245	1.578	6.141	6.443
2008	1.218	1.639	6.355	6.653
2009	1.304	1.670	6.491	6.778
2010	1.323	1.710	6.576	6.874
2011	1.346	1.737	6.665	7.015
2012	1.387	1.774	6.803	7.187

Bron: SVR - Studiedienst Vlaamse Regering

Bij de ouderen is er een groter percentage vrouwen dan mannen, te wijten aan de hogere levensverwachting bij de vrouwen. Dit verschil neemt de laatste jaren evenwel af. Tegenover 2011 is er in 2012 een lichte toename van het aantal mannelijke 60-plussers.

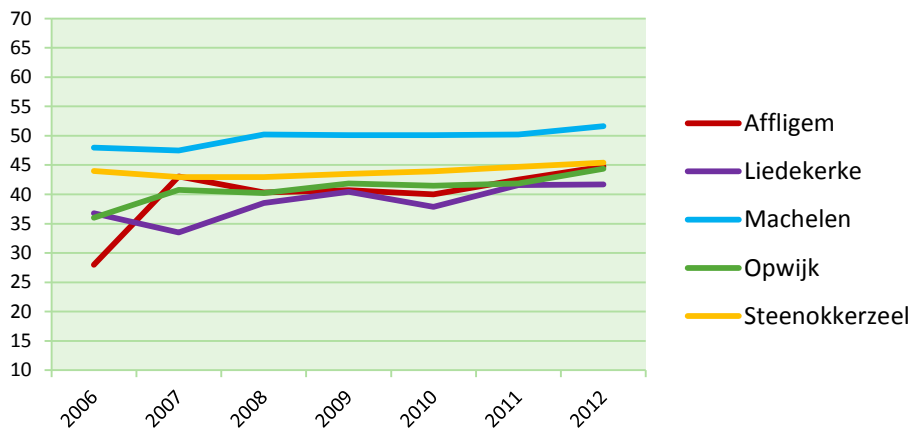
GROENE DRUK

De groene druk is het aandeel jongeren (0-20 jaar) t.o.v. de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-60 jaar). De groene druk is de mate waarin de nog niet actieve bevolking 'weegt' op de bevolking op beroepsactieve leeftijd.

01.01.2012	AANTAL 0-19 JARIGEN	AANTAL 20-59 JARIGEN	GROENE DRUK 2012	GROENE DRUK 2011	GROENE DRUK 2010	GROENE DRUK 2009	GROENE DRUK 2008
Affligem	3.036	6.783	44,76%	42,54%	40,01%	40,69%	40,31%
Liedekerke	2.787	6.683	41,70%	41,58%	37,87%	40,44%	38,53%
Machelen	3.790	7.343	51,61%	50,21%	50,10%	50,12 %	50,24%
Opwijk	3.332	7.506	44,39%	41,86%	41,46%	41,88%	40,23%
Steenokkerzeel	2.729	6.009	45,42%	44,68%	43,95%	43,49%	42,95%

Tegenover 2011 vertoont Opwijk in 2012 een lichte stijging van groene druk. Opwijk scoort eerder laag in vergelijking met de referentiegemeenten.

Grafiek 4: Groene druk

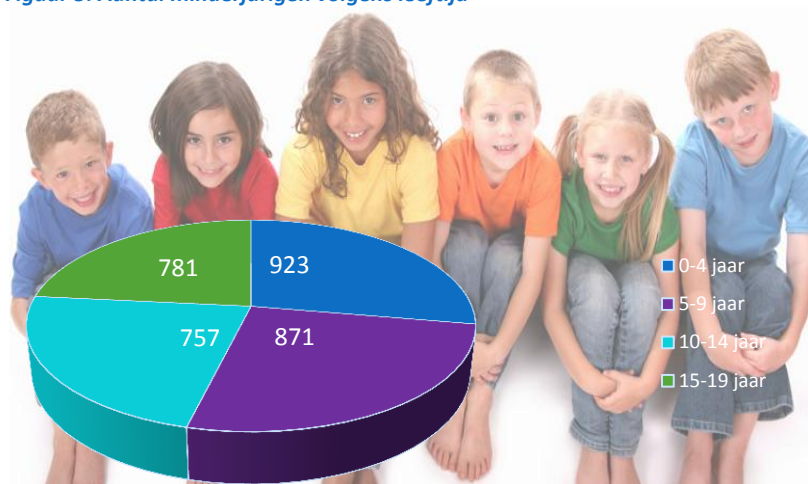
MINDERJARIGEN VOLGENS LEEFTIJD

OPWIJK	0 - 4 jaar		5 - 9 jaar		10 - 14 jaar		15 - 19 jaar		Totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
2003	610	5	692	5	670	5	703	5	2.675	22
2004	604	5	685	5	678	5	709	5	2.676	22
2005	636	5	675	5	676	5	712	5	2.699	22
2006	727	5,86	674	5,43	683	5,51	687	5,54	2.771	22,35
2007	776	6,1	659	5,2	716	5,68	667	5,30	2.818	22,39
2008	846	6,5	686	5,27	736	5,66	689	5,30	2.957	22,57
2009	866	6,5	719	5,4	728	5,48	703	5,29	3.016	22,72
2010	864	6,42	752	5,59	742	5,51	716	5,32	3.074	22,85
2011	900	6,43	804	5,75	733	5,24	746	5,33	3.183	22,75
2012	923	6,6	871	6,27	757	5,45	781	5,62	3.332	23,94

% = Aandeel kinderen van deze leeftijdsgroep t.o.v. de totale bevolking

Opwijk heeft de laatste jaren een relatief grote groep minderjarigen (23,94%), met een aandeel van 6,60% van de totale bevolking in de groep 0-4 jarigen. De groep 5-9 jarigen kent tegenover 2011 een grote groei in absolute cijfers.

Figuur 3: Aantal minderjarigen volgens leeftijd

AFHANKELIJKHEIDSRATIO

De afhankelijkheidsratio is de druk van de niet actieve bevolking (0-19 jaar en 60+) op de bevolking op actieve leeftijd (20-59 jaar). Concreet geeft de afhankelijkheidsratio aan hoeveel 0-19-jarigen en 60-plussers er in de gemeente wonen per 100 inwoners van 20 tot 59 jaar. Het gaat dus om de som van de **groene druk** en de **grijze druk**.

Afhankelijkheidsratio	
2003	71
2004	72
2005	71
2006	82
2007	80,5
2008	82,39
2009	82,75
2010	83,16
2011	84,52
2012	86,50

Men kan de laatste 8 jaar een gestage stijging van de afhankelijkheidsratio waarnemen. Dit is hoofdzakelijk te verklaren door een stijging van de grijze druk. Daardoor is in Opwijk de afhankelijkheidsratio hoog, net zoals het gemiddelde van Halle-vilvoorde en de provincie Vlaams-Brabant.

RUIMTEBEHOEFTE

Sociale huisvesting te Opwijk¹

a. Bestaande situatie

Sociale huisvesting gerealiseerd door SHM Providentia en SVK Webra in Opwijk

	Sociale huurwoningen	Sociale koopwoningen
Providentia, Sociale huisvestingsmaatschappij	75 (01.02.2012)	148 (01.04.2013)
WEBRA, Sociaal Verhuurkantoor (7 plus 4 van het OCMW ²)	11 (01.04.2013)	/
VLABINVEST	In Opwijk is er geen bestaand patrimonium van huurwoningen die volgens Vlabinvest voorwaarden op de markt gebracht worden.	

b. Gewenste situatie: het gemeentelijk bindend sociaal objectief

De Vlaamse Overheid legt aan de gemeenten normen op wat betreft het verhuren en verkopen van sociale woningen: "het bindend sociaal objectief (BSO)".

Voortgang van het bindend sociaal objectief (BSO)

	BSO soc. huur	BSO soc. koop	BSO soc. kavels
BSO opgelegd volgens decreet dd 27.03.2009 betreffende het grond- en pandenbeleid	111	48	2
Verhoging BSO a.G.V decreetswijziging dd 23.12.2011 (Vlabinvest telt mee voor BSO)	5	4	0
Totaal BSO te realiseren tegen 2020-2025	116	52	2

Gerealiseerde projecten sinds de nulmeting (31.12.2007) van het decreet grond- en pandenbeleid

Initiatief	Ligging	Jaartal realisatie			
SHM Providentia	Blockswede	2011	-20	-2	
SHM Providentia	Den Boogaard	2012	-12	-16	
Aantal woningen in beheer van SVK meer of minder sinds de nulmeting (31.12.2007) van het decreet grond- en pandenbeleid					
<u>Aantal nulmetingen</u>	<u>aantal op 02.05.2013</u>	<u>saldo</u>			
17	111	-6	+6		
Geplande projecten op korte en middellange termijn					
Initiatiefnemer	Ligging	Planning			
Privéproject Matexi "Ran Akker" (Mazenzele)	Heerbaan – Molenstraat	Uitvoering via verkoop van gronden aan Providentia	-6		
Privéproject Brummo (Opwijk)	Asbeekweg – Broekstraat	Uitvoeringswijze nog niet gekend	-3		
Privéproject (Opwijk)	Wallekensweg	uitvoering via verkoop van gronden aan VMSW	-2		
Voorlopig saldo BSO			79	34	2

Het BSO komt daarmee op volgend tussentotaal:

BSO sociale huur: nog **79** eenheden te realiseren

BSO sociale verkoop: nog **34** entiteiten te realiseren

BSO sociale kavels: blijft ongewijzigd (**2** te realiseren kavels)

¹ Nota Lokaal Woonoverleg woningprojecten Geneete Opwijk van 7 mei 2013, 22p.

² Dit aantal omvat de 7 woningen die SVK Webra momenteel reeds in beheer heeft, aangevuld met de 4 overgedragen woningen van het OCMW.

c. Domicilie potentieel sociaal huur- en kooppubliek

	Kenmerken sociaal huurpubliek	Sociale koopwoningen
WachtlIJst PROVIDENTIA m.b.t. de kandidaat-huurders of kopers (2012):		
gedomicilieerd in Opwijk	89	7
gedomicilieerd in werkgebied Providentia	276	9
uit het Vlaams Gewest (buiten werkgebied)	86	2
uit het Brusselse Gewest	77	0
uit het Waals Gewest	3	0
TOTAAL	531	18
WachtlIJst WEBRA m.b.t. de kandidaat-huurders (2012):		
gedomicilieerd in Opwijk	30	n.v.t.
gedomicilieerd in werkgebied Webra	857	
uit het Vlaams Gewest (buiten werkgebied)	67	
uit het Brusselse Gewest	79	
uit het Waals Gewest	4	
TOTAAL	1.037	
WachtlIJst VLABINVEST		
Voor de gemeente Opwijk zijn er nog geen Vlabinvest huur-of koopwoningen		

NATIONALITEIT

Op 1 januari 2012 telde de gemeente Opwijk **459 vreemdelingen**, waarvan 235 (**51%**) afkomstig uit de lidstaten van de Europese Unie en 225 (**49%**) uit de lidstaten buiten de Europese Unie.

Bevolkingsregister: 169 personen (86 mannen, 83 vrouwen) van de 459 vreemdelingen waren ingeschreven in het bevolkingsregister.

Van de vreemdelingen ingeschreven in het **bevolkingsregister**, waren er **128** (75,74%) afkomstig uit lidstaten van de Europese Unie, waaronder 66 mannen en 62 vrouwen.

Vreemdelingenregister: 290 personen (139 mannen, 151 vrouwen) van de 459 vreemdelingen waren ingeschreven in het vreemdelingenregister.

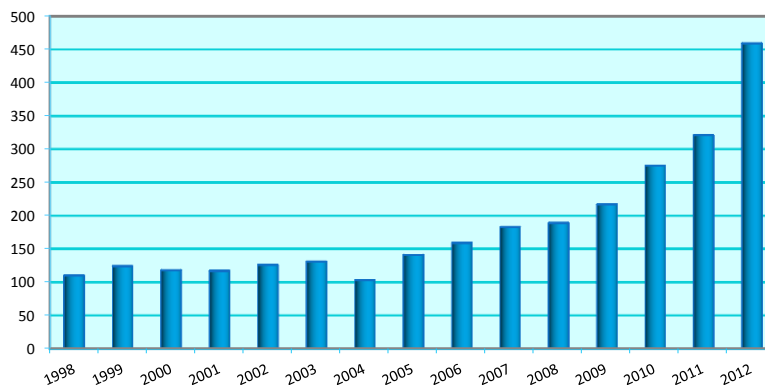
Van de vreemdelingen ingeschreven in het **vreemdelingenregister**, waren er **107** (36,89%) afkomstig uit lidstaten van de Europese Unie, waaronder 52 vrouwen en 55 mannen.

Het aantal Europese lidstaten stijgt, het grondgebied van de Europese Unie wordt groter met als gevolg, naast een stijging van de niet-Europese, een toename van de Europese vreemdelingen.

In 2012 steeg het aantal vreemdelingen met 342 personen ten opzichte van 2001. In 2004 daalt het aantal vreemdelingen tot onder het peil van 1998. Sinds 2004 is er een stijgende tendens met een spectaculaire stijging vanaf 2009.

Aantal vreemdelingen	
01.01.1996	105
01.01.1997	97
01.01.1998	110
01.01.1999	124
01.01.2000	118
01.01.2001	117
01.01.2002	126
01.01.2003	131
01.01.2004	103
01.01.2005	141
01.01.2006	159
01.01.2007	183
01.01.2008	189
01.01.2009	217
01.01.2010	275
01.01.2011	321
01.01.2012	459

Grafiek 5: Aantal vreemdelingen in Opwijk

SOCIALE ONTWIKKELINGEN – KWETSBARE GROEPEN

Het sociaal beleid richt zich vaak op een aantal doelgroepen of bepaalde categorieën van mensen: maatschappelijk kwetsbare groepen die risico's lopen op sociale uitsluiting of waarvoor bijvoorbeeld een specifiek zorg- en dienstenaanbod nodig is. Bepaalde leeftijdsgroepen (ouderen, jongeren) hebben ook specifieke noden, waaraan het sociaal beleid tegemoet komt. In dit hoofdstuk bieden we een overzicht van deze doelgroepen.

OUDEREN

HOOGBEJAARDEN

De groep van hoogbejaarden is een snel toenemende groep die geconfronteerd wordt met een aantal specifieke noden. De noden hebben betrekking op gezondheid, huisvesting, (thuis)zorg en opvangmogelijkheden. Vanaf de leeftijd van 75 jaar gaat de gezondheid achteruit, vanaf de leeftijd van 80 jaar gaat die zelfs sterk achteruit. **Dit betekent dat regio's waar een grote aangroei van 80-plussers zal plaatsvinden nu al plannen moeten maken om dit op te vangen.** Dit geldt voornamelijk op het vlak van huisvesting en woningaanpassing, residentiële opvang, uitbouw van thuiszorgmogelijkheden, het voorzien van alternatieve en betaalbare vormen van opvang (gastgezinnen, zorgboerderijen), het aantrekkelijker maken van mantelzorg, de uitbouw van mantelzorgondersteunende initiatieven (dagcentra, kortopvang, nachtopvang, vrijwilligersopvang...).

De vergrijzing binnen de vergrijzing is geen problematiek die opgelost wordt door alleen meer rusthuizen te bouwen, aangezien maar een kleine groep ouderen er gaat wonen. Ouderen blijven liefst zo lang mogelijk thuis in de eigen vertrouwde omgeving.

Vooraf in landelijke gemeenten zal de vergrijzing binnen de vergrijzing zich sterk laten voelen. Hier vinden we de slechtst aangepaste woningen en worden we geconfronteerd met mobiliteitsproblemen van de hoogbejaarden. Er is weinig openbaar vervoer en oudere weduwes hebben vaak geen rijbewijs. De uitbouw van professionele thuiszorgmogelijkheden is dus de grootste prioriteit.

(Bron: Pacolet, J. e.a., Vergrijzing, gezondheidszorg en ouderenzorg in België, 2005)

Interne vergrijzing

De interne vergrijzing geeft het aandeel hoogbejaarden (80+) binnen het totaal van de oudere bevolking (60+) weer.

2012	Aantal 80+	Aantal 60+	interne vergrijzing
Affligem	509	3.036	16,77%
Liedekerke	641	3.262	19,65%
Machelen	729	2.833	25,73%
Opwijk	470	3.161	14,87%
Steenokkerzeel	526	2.642	19,91%

In vergelijking met de referentiegemeenten vertoont Opwijk wat de interne vergrijzing betreft, het laagste percentage. In absolute cijfers scoort Opwijk met betrekking tot het aantal 80-plussers het laagst.

Op dit moment is de mantelzorg vaak de motor van de thuiszorg. In de toekomst zullen echter minder en minder mensen die zorg voor hun hulpbehoevende ouderen op zich kunnen nemen. De groep van beroepsactieven daalt immers terwijl de groep hoogbejaarden groeit.

Verwachte interne vergrijzing 2025

Tegen 2025 wordt in Opwijk een sterke toename verwacht van 80-plussers. De vergrijzing zal zich dus ook in Opwijk doorzetten.

	80+ 2000		80+ 2005		80+ 2010		80+ 2012		Voorspelling	
	aantal	%*	aantal	%*	aantal	%*	aantal	%*	80+ 2025	
Affligem	349	14,5	444	17,5	485	16,48	509	16,77	737	19,0
Liedekerke	377	14,5	490	17,4	595	18,83	641	19,65	900	22,7
Machelen	374	13,8	498	18,5	637	23	723	25,52	699	19,0
Opwijk	336	13,3	457	17,2	651	21,46	694	21,96	786	20,5
Steenokkerzeel	323	14,1	386	16,1	520	18,75	526	19,91	747	21,4

*t.o.v. 60-plussers

Bron: Vlaamse gemeenschap, Informatiecentrum WVG

In 2012 bevindt Opwijk zich, zowel in absolute als relatieve cijfers, reeds boven de prognose van 20,8% voor 2010. Ook in vergelijking met de voorspelling voor 2025 (20,5%), bevindt Opwijk zich in 2012 met 21,96% reeds boven dit percentage.

Familiale zorgindex

De familiale zorgindex is de verhouding van de hoogbejaarden (80+) t.o.v. de oudste actieven (50-59 jaar) en geeft weer in welke mate de oudste actieven instaan voor de zorg van hun hoogbejaarde ouders.

01.01.2013	Aantal 80 + en ouder		Aantal 50-59 jarigen	zorgindex
Affligem	509	op	1.820	27,97
Liedekerke	641	op	1681	38,13
Machelen	729	op	1.803	40,43
Opwijk	470	op	1.879	25,01
Steenokkerzeel	526	op	1.641	44,42
Halle-Vilvoorde	31.612	op	85.274	37,07
Vlaams-Brabant	58.475	op	154.594	37,82
Vlaamse Gewest	339.869	op	892.945	38,06

Bron: Steunpunt Sociale Planning Vlaams-Brabant

De zorggraad loopt parallel met de indicator grijze druk. Opwijk vertoont ten opzicht van de referentiegemeenten een lage graad van zorgafhankelijkheid omwille van het lage aantal 80-plussers. Opwijk daalt onder het gemiddelde van het arrondissement Halle-Vilvoorde.

MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE KINDEREN EN JONGEREN

Jongeren en kinderen die een risico lopen op een zwakkere maatschappelijke positie of die al in de positie verkeren zijn o.a. jongeren in de bijzondere jeugdbijstand, landurig werkzoekende jongeren, jongeren met een leefloon en jongeren in het secundair onderwijs met een risicoschoolloopbaan.

JONGERENWERKLOOSHEID

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) < 25 jaar

Het cijfer van de NWWZ omvat ook de jongeren in wachttijd, die nog geen uitkering krijgen. Bij de uitkeringsgerechtigde volledige werklozen (UVW's) zijn deze jongeren niet inbegrepen.

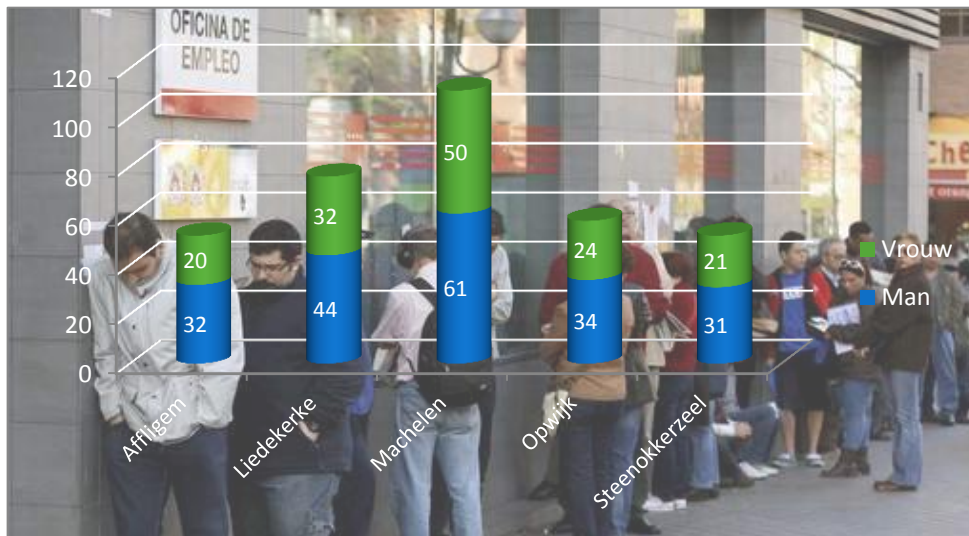
2012	NWWZ < 25 jaar			% op totaal NWWZ			% op totaal jongeren tss 18-24 jaar	
	♂	♀	Totaal	♂	♀	% NWWZ < 25 jaar	totaal	% NWWZ <25 jaar
Affligem	32	20	52	143	130	19,05	912	5,70
Liedekerke	44	32	76	183	167	21,78	980	7,76
Machelen	61	50	111	244	253	22,33	1.206	9,20
Opwijk	34	24	58	133	107	24,27	1.096	5,29
Steenokkerzeel	31	21	52	106	116	23,42	883	5,89

2007 - Opwijk	23	22	45	100	95	23,07
2008 – Opwijk	23	21	44	126	106	23,40
2009 – Opwijk	35	28	62	126	106	26,72
2010 – Opwijk	37	27	64	143	118	24,52
2011 – Opwijk	37	29	66	127	11	27,85
2012 – Opwijk	34	24	58	133	107	24,27

Bron: Arvastat.vdab.be

Bijna 1 op 4 binnen de groep werklozen in Opwijk is een jongere (24,27%).
De jongerenwerkloosheid in Opwijk kende in 2009, 2010 en 2011 een stijging maar vertoont in het voorbije jaar 2012 een daling.
Ten opzichte van de referentiegemeenten scoort Opwijk het hoogst.

Grafiek 6: Niet-werkende werkzoekende <25 jaar

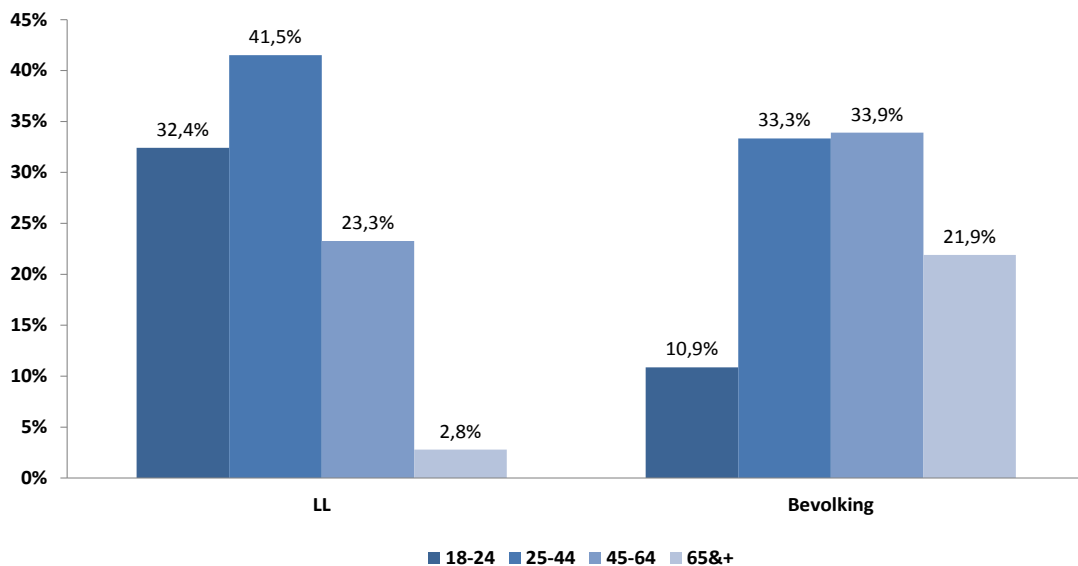

Binnen de groep van jonge werklozen is het aandeel vrouwen, in Opwijk en alle andere referentiegemeenten, lager dan het aandeel mannelijke werklozen.

JONGEREN MET LEEFLOON

De Belgische bevolking: leefloners

Grafiek 7: Leefloners en bevolking: verdeling naar leeftijdsklasse, 2012

Bron: POD Maatschappelijke Integratie – Kwartaalblad nr. 4 - 2013

Grafiek 7 toont een vergelijking tussen de percentages van leeftijdsgroepen in de leefloonpopulatie met percentages van diezelfde groepen in de Belgische bevolking.

Uit de linkse grafiek blijkt de meer dan opvallende vaststelling dat zo'n 1 op 3 van de leefloners in België jongeren tussen 18 en 24 jaar (32,4%) zijn. Indien we dit cijfer relateren ten aanzien van de Belgische bevolking (rechtse grafiek) wordt deze vaststelling nog markanter gelet op het feit dat tegelijkertijd ongeveer slechts 1 op 10 personen in de Belgische bevolking tussen 18 en 24 jaar (10,9%) is. Er is dus een sterke oververtegenwoordiging van de groep jongeren tussen 18 en 24 jaar onder de Belgische leefloners .

Bevolking Opwijk: leefloners < 25 jaar

	Jongeren (<25) 2012	totaal leefloners 2012	% jongeren (<25) t.o.v. totaal
Affligem	12	27	44,44%
Liedekerke	36	76	47,37%
Machelen	35	129	27,13%
Opwijk	35	79	44,30%
Steenokkerzeel	7	28	25%

Bron: POD Maatschappelijke Integratie

Meer dan 4 op 10 van de leefloners in Opwijk (44,3%) is jonger dan 25 jaar; hiermee scoort Opwijk zo'n 10% hoger dan het nationaal gemiddelde (32,4%, Grafiek 7). Ook de andere referentiegemeenten in de tabel, uitgezonderd Machelen en Steenokkerzeel, hebben een hoger percentage leefloners jonger dan 25 jaar dan dit nationaal gemiddelde. Machelen, Liedekerke en Opwijk hebben in vergelijking met de referentiegemeenten het hoogst aantal leefloners jonger dan 25 jaar. Liedekerke en Machelen, op de voet gevolgd door Opwijk, hadden in 2012 het hoogste percentage leefloners jonger dan 25 jaar ten opzichte van het totaal aantal leefloners.

MINDERHEDEN

In dit onderdeel bekijken we de bevolking die niet de Belgische nationaliteit dragen. We spreken hier verder niet over het begrip allochtonen omdat er geen algemeen aanvaarde definitie bestaat van wat dit begrip inhoudt. Gaat het hier om alle inwoners met een vreemde nationaliteit? Moeten ook de genaturaliseerde Belgen bij deze groep gerekend worden? Behoren ook de tweede en derde generatie migranten bij deze groep? Het ligt overigens niet voor de hand om het aantal inwoners die tot die laatste groep behoren te berekenen.

NATIONALITEITSGROEPEN

De nationaliteit is slechts een indicatie voor de aanwezigheid van allochtonen, aangezien er door de jaren heen al zeer veel naturalisaties hebben plaatsgevonden. Bovendien verwerft de derde generatie bij de geboorte automatisch de Belgische nationaliteit. Algemeen geldt dat hoe langer er immigratie van uit een bepaald land is, hoe meer mensen de Belgische nationaliteit hebben verworven en hoe minder de cijfers een zicht geven op de werkelijke situatie.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat het aantal vreemdelingen in Opwijk sinds 2004 gestegen is met 445%.

Binnen de groep van vreemdelingen van buiten de Europese Unie, zijn Congo (71 personen) en Marokko (22 personen) het best vertegenwoordigd. Het aantal vreemdelingen afkomstig uit de Europese Unie vertegenwoordigt 51% van de vreemdelingen en 49% is afkomstig uit niet-Europese lidstaten.

OPWIJK	Bevolkingsregister		Vreemdelingenregister		Tot.
	M	V	M	V	
<u>Europese Unie</u>					
Bulgarije			2	5	7
Duitsland (Bondsrep.)			2	1	3
Estland				1	1
Frankrijk	5	6	2	2	15
Finland			3	2	5
Griekenland		2	1		3
Verenigd Koninkrijk		3	2		5
Slowakije		1			1
Ierland	3				3
Italië	12	13	7	3	35
Nederland	20	14	10	15	59
Gr-Hert Luxemb	1				1
Roemenië	2	2	5	1	10
Polen (Rep.)	13	12	15	15	55
Spanje	5	4	1	2	12
Zweden				1	1
Portugal	5	5	5	4	19
	66	62	55	52	235

Bevolkingsr.		Vreemdelingr.		Tot.
M	V	M	V	

Totaal 2012 86 83 139 151 459

Totaal 2010 79 73 92 77 321

Totaal 2009 80 71 62 62 275

Totaal 2008 76 66 35 40 217

Totaal 2007 67 59 31 32 184

Totaal 2006 64 70 28 24 186

Totaal 2005 43 61 20 17 141

Totaal 2004 32 49 14 8 103

	Bevolkingsregister		Vreemdelingenregister		Tot.
	M	V	M	V	
<u>Niet-Europese Unie</u>					
Angola	3	3	1	3	10
Algerije				1	1
Armenië	1	2	1	1	5
Brazilië			4	7	11
China				1	1
Congo (Dem. Rep.)	3	2	29	27	61
Congo (Volksrep.)			1	1	2
Congolese herkomst			5	3	8
Costa Rica			1		1
Cuba		1			1
Dominic. Republ.		1			1
Filipijnen		1	1	2	4
Gambia			1		1
Georgië				1	1
Ghana	1			1	2
Guinee				1	1
Guyana				1	1
Honduras				2	2
India			1		1
Indonesië	1	1		1	3
Iran (Islam.Republ.)				2	2
Iraakse herkomst			4	2	6
Irak			3	1	4
Jamaïca				1	1
Japan				1	1
Kosovo			4	3	7
Kameroen			1		1
Kazachstan			1		1
Kroatië				1	1
Libanon			1		1
Liberia				1	1
Marokko	6	4	5	7	22
Mauritius		2			2
Nigeria				1	1
Oekraïne			2	2	4
Onbepaald	1	1			2
Pakistan	1				1
Republiek Djibouti			1		1
Russische Federatie			7	6	13
Russische herkomst	1				1
Rwanda (Rep.)		3	1	2	6
Senegal				1	1
Sierra Leone				2	2
Syrië (Arab. Rep.)			3		3
Togo				1	1
Tunesië	1		1	3	5
Turkije	1		5	3	9
Thailand				3	3
VS van Amerika				2	2
Zambia				1	1
	20	21	84	99	224

ALLOCHTONEN IN WERKLOOHEIDSCIJFERS

De VDAB stelt cijfers ter beschikking over de werklozen naar nationaliteit en etniciteit. Het aandeel niet-Belgen onder de werkzoekenden vergelijken met hun aandeel in de bevolking is moeilijk. De cijfers moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd en niet alleen omdat we enkel spreken over de 'nationaliteit'.

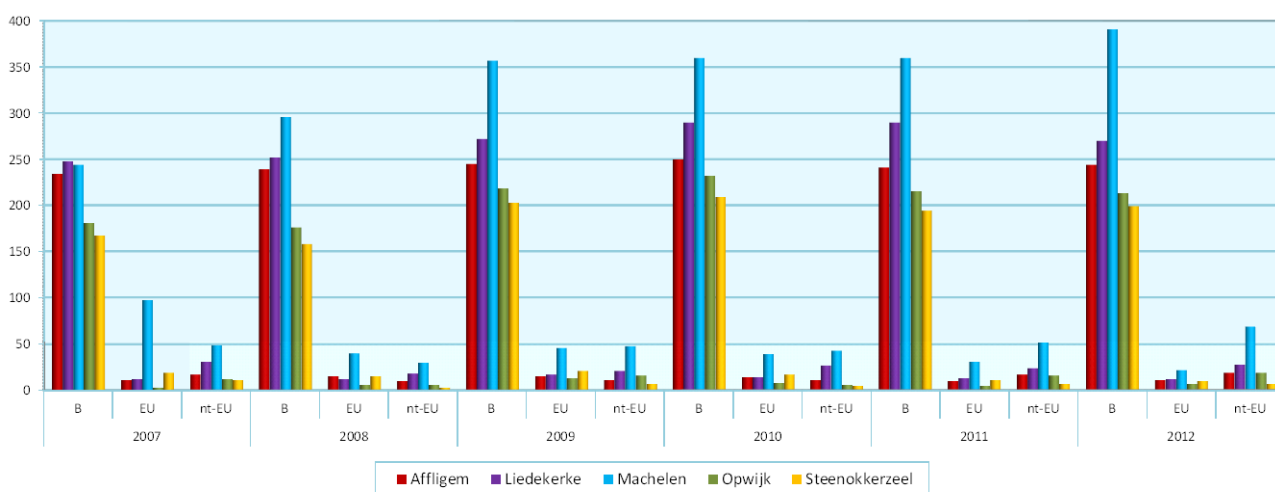
Het is eventueel mogelijk dat onder de groep van de allochtonen die de Belgische nationaliteit hebben aangenomen de werkloosheid relatief lager ligt dan in de andere groep. De meeste werkzoekenden met een niet-Europese nationaliteit hebben geen recht op een werkloosheidsuitkering. Zij zijn vrij ingeschreven of hebben een 'ander' statuut. Onder de groep van de Marokkanen en Turken is dit wel het geval (hoger aandeel uitkeringsgerechtigde volledig werklozen). Hoogst waarschijnlijk hebben deze personen door hun langer verblijf al rechten opgebouwd inzake sociale zekerheid.

Werklozen naar nationaliteit

	2007			2008			2009			2010			2011			2012		
	B	EU	Nt EU	B	EU	Nt EU	B	EU	Nt EU	B	EU	Nt EU	B	EU	Nt EU	B	EU	Nt EU
Affligem	234	11	17	239	15	10	245	14	11	250	15	11	241	10	17	244	11	19
Liedekerke	248	12	31	252	12	18	272	14	27	290	17	21	290	13	24	270	12	28
Machelen	244	97	49	296	40	30	357	39	43	360	46	48	360	31	52	391	22	69
Opwijk	181	3	12	176	6	6	218	8	6	232	13	16	215	5	16	213	7	19
Steenokkerzeel	167	19	11	158	15	3	203	17	5	209	21	7	194	11	7	199	10	1

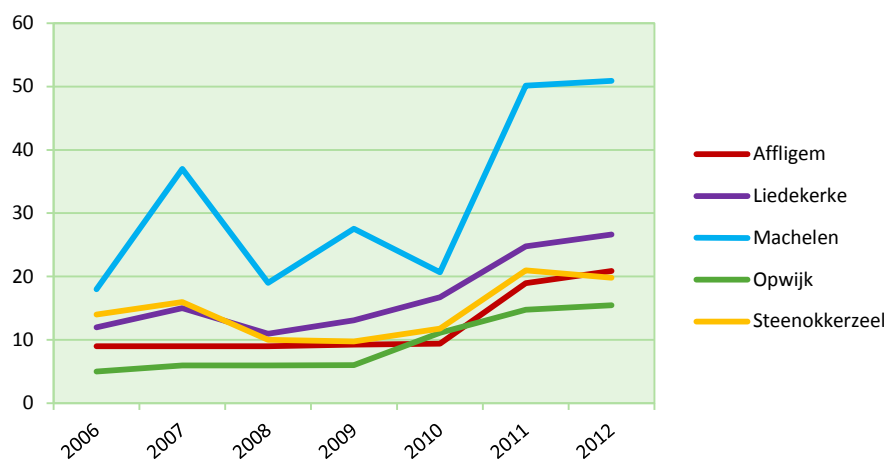
Bron: Arvastad (VDAB)

Grafiek 8: Werklozen naar nationaliteit

In vergelijking met de referentiegemeenten telt Opwijk een relatief laag aandeel werklozen van allochtone afkomst.

Grafiek 9: Aandeel allochtonen in de werkloosheid

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Affligem	9%	9%	9%	9,25%	9,42%	18,96%	20,88%
Liedekerke	12%	15%	11%	13,09%	16,76%	24,76%	26,65%
Machelen	18%	37%	19%	24,56%	20,70%	50,11%	50,91%
Opwijk	5%	6%	6%	6,03%	11,11%	14,77%	15,48%
Steenokkerzeel	14%	16%	10%	9,77%	11,81%	21,00%	19,82%

Bron: Arvastad (VDAB)

In Opwijk stijgt de werkloosheid onder allochtonen in heel lichte mate van 14,77% in 2011 naar 15,48% in 2012.

WERKLOZEN

WERKLOOSHEIDSGRADEN

De werkloosheidsgraad is het aantal niet werkende werkzoekenden (NWWZ) ten opzichte van de beroepsbevolking.

Beroepsbevolking 2011		Opwijk	Werkzaamheids- graad 2011	Werkloosheids- graad 2012
8396			82,51%	3,54%
130.058		Halle-Vilvoorde	71,04%	5,89%
236.631		Vlaams-Brabant	70,82%	5,61%
1.353.597		Vlaams Gewest	69,63%	6,92%

Bron: SWSE – bewerking SVR-DWH (Lokale statistieken – APS Vlaanderen)

De **werkzaamheidsgraad** is het **aandeel werkenden** ten opzicht van de bevolking op **beroepsactieve leeftijd**.

In **2011** bedroeg de **werkzaamheidsgraad** in Opwijk **82,51%** (cijfers voor 2012 niet beschikbaar) . Binnen het Vlaamse Gewest was de werkzaamheidsgraad op hetzelfde moment **69,63%**, in Vlaams-Brabant **70,82%** en in de regio Halle-Vilvoorde **71,04%**.

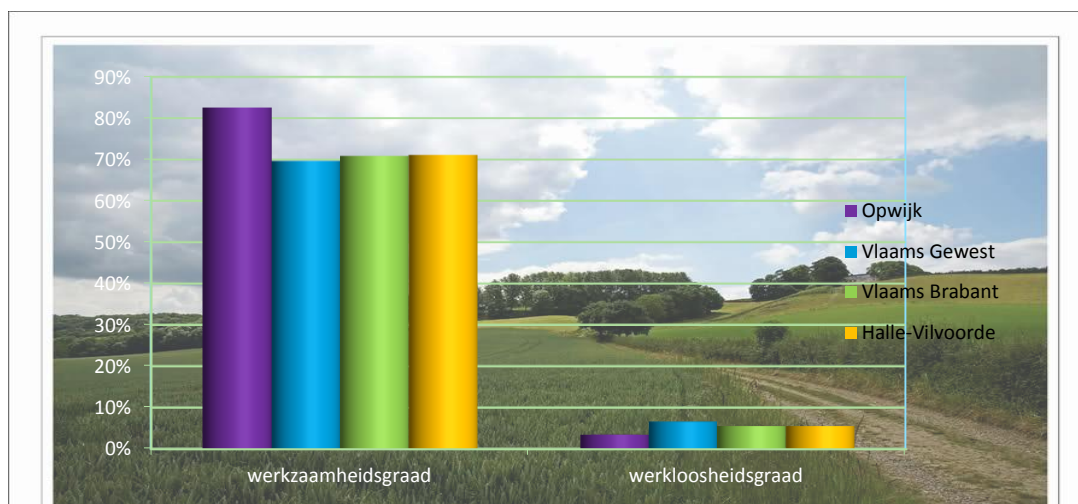
Op het gebied van de werkzaamheidsgraad scoort Opwijk dus beter dan het Vlaamse Gewest, provincie Vlaams-Brabant en de regio Halle-Vilvoorde.

De **werkloosheidsgraad** is het **aandeel werklozen** (geoperationaliseerd a.d.h.v. het jaargemiddelde van het aantal niet-werkende werkzoekenden, zoals geregistreerd bij de VDAB) **in de beroepsbevolking**.

In **2012** behaalde Opwijk een werkloosheidsgraad van **3,54%**. De werkloosheidsgraad in het Vlaamse Gewest bedroeg in 2012 **6,61%**, in Vlaams-Brabant **5,61%** en in de regio Halle-Vilvoorde **5,54%**.

Op het gebied van de werkloosheidsgraad scoort Opwijk merkkelijk beter dan het Vlaamse Gewest, provincie Vlaams-Brabant en de regio Halle-Vilvoorde.

Grafiek 10: Werkloosheidsgraden / werkzaamheidsgraden

RISICOGROEPEN

Totaal NWWZ

2012	Totaal	Man	Vrouw
Affligem	273	143 52,3%	130 47,7%
Liedekerke	349	183 52,3%	167 47,7%
Machelen	497	244 49,1%	253 50,9%
Opwijk	239	133 55,4%	107 44,6%
Steenokkerzeel	222	106 47,8%	116 52,2%

Bron: VDAB

Uit de tabel blijkt dat Steenokkerzeel de enige gemeente is waar het aandeel werkloze vrouwen hoger ligt dan het aantal werkloze mannen.

In vergelijking met de referentiegemeenten vertoont Opwijk het hoogst percentage werkloze mannen en het laagste percentage werkloze vrouwen.

Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA's)

De NWWZ bestaan uit 4 categoriën:

- ✓ **Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA):** zij zijn verplicht ingeschreven en kunnen aanspraak maken op ene wacht- of werkloosheidsuitkering;
- ✓ **Schoolverlaters:** zij zitten in de wachttijd alvorens aanspraak te kunnen maken op een wacht- of werkloosheidsuitkering;
- ✓ **Vrij ingeschrevenen:** zij hebben geen recht op een uitkering, maar laten zich inschrijven als werkzoekenden. Ook werknemers in vooropzeg die niet meer moeten presteren en volledig uitbetaald worden, zitten in deze categorie;
- ✓ **Andere verplicht ingeschrevenen** (vb. werkzoekenden ten laste van het OCMW).

Andere groepen zijn niet opgenomen:

- ✓ **Werkzoekenden die een opleiding volgen** in een centrum van de VDAB, of georganiseerd in samenwerking met derden;
- ✓ **Campusinschrijvingen** (laatstejaarsstudenten die zich op voorhand laten inschrijven als werkzoekende)
- ✓ **Jobstudenten**
- ✓ **Tewerkgestelden in het Derde Arbeidscircuit (D.A.C.)** – voltijds of deeltijds
- ✓ **Werkzoekenden in individuele beroepsopleiding (IBO)**
- ✓ **Sommige tijdelijke werklozen** (na 3 maanden van tijdelijke werkloosheid is de tijdelijke werkloze, behoudens uitzondering toegestaan door de Minister, verplicht zich te laten inschrijven als werkzoekende en wordt hij of zij wel opgenomen in de cijfers)
- ✓ **Asielzoekers in beroep tegen uitwijzing** (deze groep mag geen arbeid meer verrichten, maar mag wel nog opleidingen volgen)
- ✓ **WZUA's van 50 jaar of ouder en langer dan 1 jaar werkloos, die op eigen verzoek vrijstelling van inschrijving hebben bekommen;**
- ✓ **WZUA's die op eigen verzoek vrijgesteld zijn van inschrijving, om familiale of sociale redenen**

- ✓ WZUA's die cursussen, studies of beroepsopleiding volgen en hiervoor op eigen verzoek vrijgesteld zijn van inschrijving als werkzoekende.

Opwijk	WZUA		2012	WZUA	NWWZ	% t.o.v. NWWZ
	Datum	Waarde				
	01.01.2004	175	Affligem	222	273	81,32%
	01.01.2005	182	Liedekerke	256	349	73,35%
	01.01.2006	180	Machelen	377	497	75,86%
	01.01.2007	153	Opwijk	173	239	72,38%
	01.01.2008	150	Steenokkerzeel	166	222	74,77%
	01.01.2009	181				
	01.01.2010	200	Halle-Vilvoorde	12.219	16.083	75,97%
	01.01.2011	173	Vlaams-Brabant	21.008	28.179	74,84%
	01.01.2012	173	Vlaams Gewest	146.256	204.438	71,54%

Het aantal WZUA's verloopt tot 2005 in stijgende lijn. In de periode tussen 2006-2008 is er een opvallende terugval. In 2009 behaalt Opwijk terug het niveau van 2005. In 2012 zet deze positieve evolutie zich voort.

Een vergelijking van de cijfers in 2012 met de referentiegemeenten leert ons dat Opwijk relatief goed scoort, wat betreft het aantal WZUA.

Wat betreft het percentage WZUA ten opzichte van NWWZ vertoont Opwijk het laagste cijfer en scoort ook beter dan de provincie Vlaams-Brabant.

Oudere werklozen (>50 jaar)

2012	> 50 jaar		Totaal NWWZ	% t.o.v. NWWZ
	♂	♀		
Affligem	39	43	273	30,04%
Liedekerke	42	34	349	21,78%
Machelen	55	41	497	19,32%
Opwijk	33	25	239	24,27%
Steenokkerzeel	22	28	222	22,52%
Vlaams Gewest	24.798	27.642	208.242	25,18%

Bron: VDAB

Het aandeel oudere werklozen onder de totale groep werklozen is hoog in de besproken gemeenten met als uitschieter Affligem. De cijfers schommelen rond het Vlaamse gemiddelde (25,18%). In absolute cijfers telt Opwijk, op Steenokkerzeel na, het laagste aantal vrouwelijke oudere werklozen.

Laaggeschoolde werklozen

De scholingsgraad wordt bepaald aan de hand van het hoogst behaalde diploma. De laaggeschoolde werklozen zijn de NWWZ die maximaal lager onderwijs, eerste of tweede graad secundair onderwijs, leertijd, industrieel leercontract, opleiding tot ondernemingshoofd of deeltijds beroepssecundair onderwijs gevolgd hebben.

	Aantal laaggeschoolden 2012	totaal NWWZ 2012	% t.o.v. NWWZ	Aantal laaggeschoolden 2011	totaal NWWZ 2011	% t.o.v. NWWZ
Affligem	115	273	42,12%	118	269	43,87%
Liedekerke	170	349	48,71%	157	311	50,48%
Machelen	230	497	46,22%	230	469	49,04%
Opwijk	101	239	42,26%	101	237	42,62%
Steenokkerzeel	91	222	42,26%	805	219	38,81%
Vl. Gewest	100.098	204.437	48,96%	97.693	195.008	50,10%

In Opwijk en Steenokkerzeel is het aandeel laaggeschoolden onder de werklozen het laagst. In Machelen en Liedekerke is ongeveer de helft van de werklozen laaggeschoold. Ten opzichte van 2011 is, in verhouding met het totaal aantal NWWZ, het aantal laaggeschoolde werklozen in Opwijk (quasi) gelijk gebleven.

LAGE INKOMENS

Gezinnen of personen hebben een laag inkomen wanneer hun 'equivalent beschikbaar inkomen' lager is dan 60 % van het equivalent mediaan inkomen van hun gemeente.

RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE (RMI)

Het Recht op Maatschappelijke integratie (RMI) bestaat uit leefloon en equivalent leefloon.

Leefloon

Het leefloon is een vorm van financiële hulp dat deel uitmaakt van het recht op maatschappelijke integratie, vroeger het bestaansminimum genoemd. Het leefloon is een minimuminkomen. Indien de aanvrager er niet in slaagt om via eigen inspanningen een inkomen te verwerven kan hij/zij het recht op leefloon laten onderzoeken. Ook wanneer zijn/haar maandelijks inkomen lager is dan wettelijke vastgestelde barema's kan een aanvullend leefloon worden aangevraagd. Dit recht wordt geregeld door de wet van 26 mei 2002 betreffende de maatschappelijke integratie. Om te kunnen genieten van het recht op maatschappelijke integratie moet de aanvrager op het moment van de aanvraag aan de volgende voorwaarden voldoen:

Nationaliteit

Belg of staatloos zijn of erkend vluchteling of vreemdeling die is ingeschreven in het bevolkingsregister (met andere woorden in België gevestigd zijn), of burger zijn van de Europese Unie (of een familielid) die over een verblijfsvergunning van meer dan drie maanden beschikt.

Leeftijd

Meerderjarig zijn, of minderjarig zijn maar ontvoegd door het huwelijk, of ongehuwd minderjarig zijn met één of meer kinderen ten laste, of minderjarig en zwanger zijn.

Woonplaats

Op gebruikelijke, permanente en legale wijze in België wonen.

Onvoldoende bestaansmiddelen

Niet over voldoende bestaansmiddelen beschikken. De aanvrager mag geen aanspraak maken op voldoende bestaansmiddelen en mag niet in staat zijn om door zijn persoonlijke inspanningen of op een andere manier aan voldoende bestaansmiddelen te komen. Het OCMW berekent de bestaansmiddelen van de betrokken persoon overeenkomstig de reglementering. In bepaalde gevallen wordt er rekening gehouden met de bestaansmiddelen van de personen waarmee de betrokken persoon samenwoont.

Werkbereidheid

Om recht te hebben op leefloon, kan het OCMW eisen dat de aanvrager bereid is om te werken. Dat wil zeggen dat de aanvrager serieuze inspanningen moet leveren om werk te vinden. Het OCMW zal vragen om te bewijzen dat de aanvrager bereid is om te werken, behalve indien gezondheids- en billijkheidsredenen hem/haar daartoe verhinderen. De aanvrager kan zijn werkbereidheid bewijzen door middel van een inschrijving als werkzoekende, het zelf regelmatig zoeken naar werk, een positieve instelling tegenover de werkaanbiedingen van het OCMW, de deelname aan examens, het volgen van een bijkomende

opleiding, ... Indien gezondheidsredenen of andere redenen de aanvrager ertoe verhinderen om te werken, moet deze dit aan het OCMW meedelen. Gezondheidsredenen zijn bijvoorbeeld: ernstige rugproblemen hebben, zwanger zijn, ziek zijn, ... De andere redenen (billijkheidsredenen genoemd) zijn bijvoorbeeld: een opleiding volgen, een gehandicapt kind hebben dat bijzondere aandacht vereist, alleenstaande van meerdere jonge kinderen zijn, ... Het OCMW zal beoordelen of de redenen die de aanvrager aanbrengt, voldoende zijn.

Uitputting van de sociale rechten

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, kan het OCMW eisen dat de aanvrager zijn/haar rechten doet gelden op andere sociale voorzieningen, zoals de werkloosheidsuitkering, de uitkering voor arbeidsongeschiktheid, ... Het OCMW treedt immers slechts op als laatste redmiddel, wanneer de aanvrager dus geen enkele andere mogelijke bron van inkomsten heeft. Gewoonlijk kan het OCMW de aanvrager helpen om zijn/haar rechten te doen gelden op sociale voorzieningen waarop deze aanspraak kan maken.

Doorverwijzing naar onderhoudsplichtigen

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, kan het OCMW eisen dat de aanvrager zich richt tot de personen die hem/haar onderhoudsgelden verschuldigd zijn (personen die u alimentatie verschuldigd zijn). Dat kunnen bijvoorbeeld de ouders, de echtgenoot of ex-echtgenoot of de kinderen zijn. Het OCMW kan dit enkel eisen indien de wet deze persoon verplicht om de aanvrager alimentatie te betalen en indien hun financiële situatie dit mogelijk maakt.

Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI)

Er kan een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie worden uitgewerkt (GPMI). Dit is een contract waarin een traject wordt vastgelegd dat leidt tot een arbeidsovereenkomst, een vorming of een studie. In dit contract worden de verwachtingen en inspanningen van beide partijen vastgelegd. Het betreft dus een overeenkomst dat zowel op vraag van de gerechtigde als op aansturen van het OCMW kan worden opgestart. Voor het werken met jongeren tot 25 jaar bestaat de verplichting tot de opmaak van zo een GPMI. Het GPMI wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst en dient afgesloten te worden binnen de 3 maanden, na een aanvraag. Er zijn 3 vormen van GPMI:

Het geïndividualiseerd Project voor maatschappelijke integratie dat binnen een bepaalde periode leidt tot een arbeidsovereenkomst.

Het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie gericht op vorming.

Het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie inzake studies met een voltijds leerplan.

Equivalent leefloon

Financiële steun equivalent aan het leefloon is een financiële steun die het OCMW de aanvrager toekent wanneer deze geen recht hebt op het leefloon (omdat de hij/zij niet voldoet aan de vereiste voorwaarden) maar zich in een gelijkaardige behoeftige situatie bevindt. Gewoonlijk is het bedrag van de financiële steun equivalent aan het leefloon hetzelfde als dat van het leefloon. Daarom wordt het ook "financiële steun equivalent aan het leefloon" genoemd. Indien de aanvrager geen recht hebt op het leefloon omdat de aanvrager niet voldoet aan de vereiste voorwaarden wegens nationaliteit, leeftijd of inkomen, heeft hij/zij meestal recht op het equivalent leefloon, enkel en alleen indien de aanvrager voldoet aan de 2 volgende toekenningsvoorwaarden:

- **De gewone en effectieve verblijfplaats** van de aanvrager bevindt zich op het Belgisch grondgebied; de gewone en effectieve verblijfplaats is de plaats waar de aanvrager of zijn/haar gezin gewoonlijk leeft. De aanvrager dient zelf het bewijs te leveren dat zijn/haar verblijfplaats

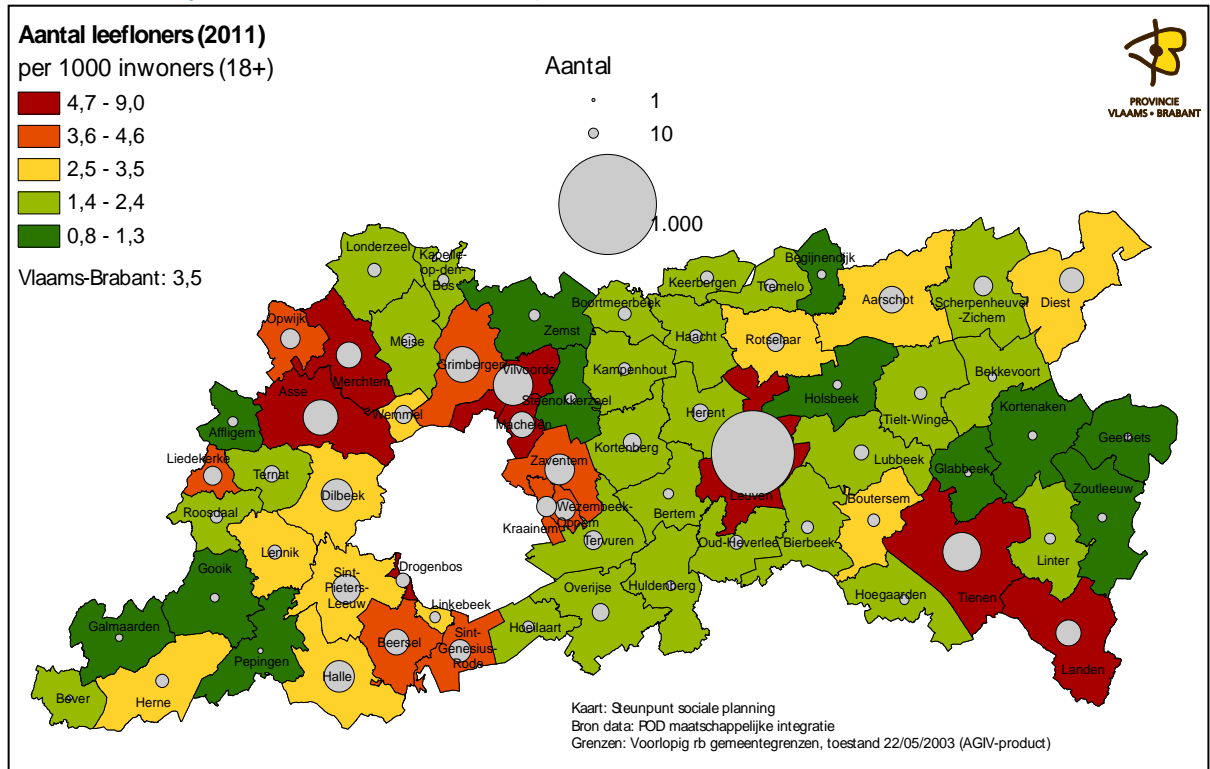
in België is. Dit kan onder meer aan de hand van een identiteitsdocument of een ander verblijfsdocument.

• **De aanvrager is behoeftig**

Het OCMW zal beoordelen of de aanvrager al dan niet behoeftig is. Daarvoor zal het OCMW een maatschappelijk onderzoek uitvoeren om onder meer de financiële, sociale en medische situatie van de aanvrager te bepalen. In principe zal het OCMW van mening zijn dat de aanvrager behoeftig is indien hij/zij niet in staat is om minstens één van de volgende zaken te doen: een verblijfplaats vinden, zich voeden, zich kleden, de persoonlijke hygiëne te verzorgen of toegang tot gezondheidszorg te verkrijgen.

Naast de 2 verplichte voorwaarden waaraan de aanvrager moet voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon mag bij duidelijke beslissing van het OCMW de toekenning van deze steun onderworpen worden aan enkele facultatieve voorwaarden. Deze 4 facultatieve voorwaarden vloeien allemaal voort uit het recht op maatschappelijke integratie, met name de **vermelde werkbereidheid, uitputting van de sociale rechten, doorverwijzing naar onderhoudsplichtigen of het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie.**

Kaart 1: Aantal leefloners in Vlaams Brabant in 2011 (cijfers voor 2012 niet beschikbaar)

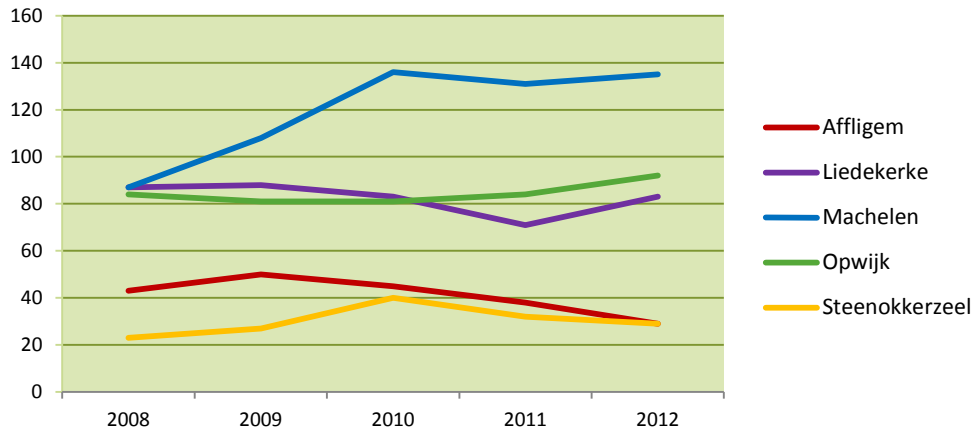

Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake RMI (leefloners en equivalent leefloners)

	2008	2009	2010	2011	2012
Affligem	43	50	45	38	29
Liedekerke	87	88	83	71	83
Machelen	87	108	136	131	135
Opwijk	84	81	81	84	92
Steenokkerzeel	23	27	40	32	29

Bron: POD Maatschappelijke Integratie

Grafiek 11: Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake RMI (leefloners en equivalent leefloners)

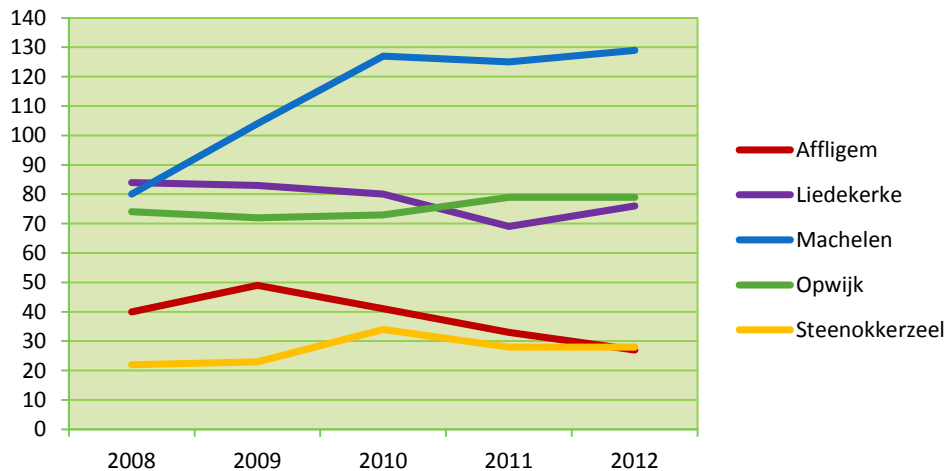

Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake leefloon per jaar

	2008	2009	2010	2011	2012
Affligem	40	49	41	33	27
Liedekerke	84	83	80	69	76
Machelen	80	104	127	125	129
Opwijk	74	72	73	79	79
Steenokkerzeel	22	23	34	28	28

Bron: POD Maatschappelijke Integratie

Grafiek 12: Maandelijks gemiddeld aantal begunstigen inzake leefloon per jaar

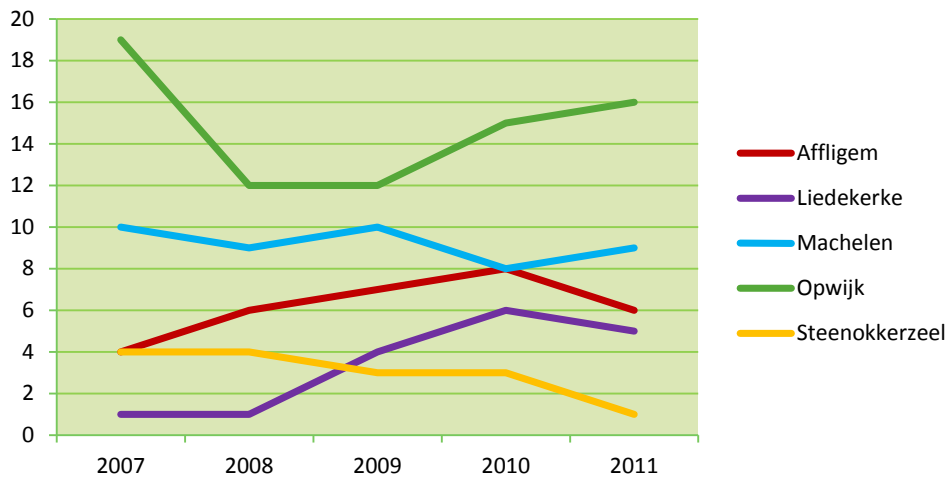
Het aantal begunstigen inzake leefloon is in 2012 het laagste in Affligem. In Liedekerke en Machelen steeg het aantal begunstigen. Opwijk en Machelen blijven in 2012 gelijklopend met 2011.

Sociale tewerkstelling: totaal aantal begunstigten artikel 60§7

	2007	2008	2009	2010	2011
Affligem	4	6	7	8	6
Liedekerke	1	1	4	6	5
Machelen	10	9	10	8	9
Opwijk	19	12	12	15	16
Steenokkerzeel	4	4	3	3	1

Bron: POD Maatschappelijke Integratie

Grafiek 13: Sociale tewerkstelling: totaal aantal begunstigten artikel 60§7

Van alle vermelde gemeenten scoort Opwijk het hoogste inzake sociale tewerkstelling (artikel 60§7), met een stijgende tendens vanaf 2009.

In de referentiegemeenten daarentegen, daalt de sociale tewerkstelling sinds 2010.

POLITIEKE ONTWIKKELINGEN

POLITIEKE SAMENSTELLING GEMEENTERAAD

- **Legislatuur 1989-1995:**
 - Burgemeester: CVP
 - Schepenen: 5 CVP
 - Gemeenteraadsleden: 6 CVP, 2 SP, 4 PVV, 3 VU
- **Legislatuur 1995-2001:**
 - Burgemeester: CVP
 - Schepenen: 5 CVP
 - Gemeenteraadsleden: 5 CVP, 9 LTD (Lijst 2000: VLD, VU, SP), 1 PRO (Positief Realistisch Onafhankelijk)
- **Legislatuur 2001-2007:**
 - Burgemeester: VLD, CD&V
 - Schepenen: 3 CD&V, 2 VLD
 - Gemeenteraadsleden: 6 CD&V, 5 INZET, 4 VLD,
- **Legislatuur 2007-2013:**
 - Burgemeester: CD&V
 - Schepenen: 3 CD&V, 1 NV-A, 1 INZET + Voorzitter OCMW 1 CD&V (vanaf 01.01.2009) 2 CD&V, 1 NV-A, 2 INZET + Voorzitter OCMW 1 CD&V
 - Gemeenteraadsleden: 8 Open-VLD, 4 CD&V, 2 INZET, 2 VB, 1 NV-A (vanaf 01.01.2009) 8 Open-VLD, 5 CD&V, 1 INZET, 2 VB, 1 NV-A
- **Legislatuur 2013-2019:**
 - Burgemeester: Open-VLD
 - Schepenen: 4 NV-A, 2 Open-VLD + Voorzitter OCMW 1 NV-A
 - Gemeenteraadsleden: 4 Open-VLD, 4 NV-A, 3 INZET, 5 LVDB (CD&V)

POLITIEKE SAMENSTELLING OCMW-RAAD

- **Legislatuur 1989-1995:**
 - Voorzitter: CVP
 - Raadsleden: 4 CVP, 1 SP, 1 VLD, 2 VU
- **Legislatuur 1995-2001:**
 - Voorzitter: CVP
 - Raadsleden: 4 CVP, 1 SP, 2 VLD, 1 VU
- **Legislatuur 2001-2007:**
 - Voorzitter: CD&V
 - Raadsleden: 3 CD&V, 2 INZET, 3 VLD
- **Legislatuur 2007-2013:**
 - Voorzitter: CD&V
 - Raadsleden: 1 CD&V, 2 NV-A, 1 INZET, 4 Open-VLD
- **Legislatuur 2013-2019:**
 - Voorzitter: NVA
 - Raadsleden: 2 NV-A, 2 CD&V, 3 Open-VLD, 1 INZET